

Terapinytt

NR 2 2022

INFORMATION FRÅN
LÄKEMEDELSKOMMITTÉN HALLAND

Vice ordförande har ordet

Restriktionerna i samband med covid-19-pandemin har äntligen kunnat minskas, och det är mycket glädjande att vi åter kan träffas fysiskt på möten och utbildningar.

Läkemedelskommittén Halland har nu åter kunnat arrangera fysiska utbildningsseminarier på plats i föreläsningssalar. Först ut var utbildningen Sekundärprevention och utredning av ischemisk hjärtsjukdom i mars. Därefter ett seminarium kring ryggsjukdomar ur ortopedisk synvinkel samt smärtbehandling och riskerna för läkemedelsberoende som har hållits nu i maj. Missade du dessa kan du ta del av bilderna från presentationerna under [Läkemedelskommitténs utbildningar](#) på Vårdgivarwebben. För seminariet Sekundärprevention och utredning av ischemisk hjärtsjukdom återfinns även ett [referat på sidan 9](#) i detta nummer.

På nästa sida hittar du datum för höstens utbildningstillfällen. Lägg in datumen i din kalender redan nu, så blir vi förhoppningsvis ännu fler deltagare på höstens seminarier! Varje utbildning hålls vid flera tillfällen, på din vårdenhet kan ni vid behov fördela er på olika dagar. Tala med din verksamhetschef, som ansvarar för deltagande.

Restnoterade läkemedel är tyvärr ett återkommande problem. Jag vill åter tipsa om att vi fortlöpande publicerar nyheter kring detta på Vårdgivarwebben, med konkreta råd kring hur restsituationerna kan hanteras. Se nyheter taggade med [Restnoterade läkemedel via Nyhetsarkivet på Vårdgivarwebben](#).

Jag önskar er alla en riktigt härlig sommar!

Varma hälsningar

Johan Bergström | Specialist i allmänmedicin,
vice ordförande Läkemedelskommittén Halland

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vice ordförande har ordet.....	sid 2
Läkemedelskommitténs utbildningar hösten 2022	sid 3
Begränsa receptens giltighetstid: sätt sista datum för första uttag.....	sid 4
Ny medarbetare och Läkemedelskommittén tackar av ledamöter.....	sid 6
Nyheter i korthet.....	sid 7
Referat seminariet Sekundärprevention och utredning av ischemisk hjärtsjukdom..	sid 9
Information till förskrivande sjuksköterskor/ distriktssköterskor	sid 10
Minskad förskrivning av beroende- framkallande analgetika.....	sid 12
Efterlysning distriktsläkare till Läkemedelskommitténs terapigrupper.....	sid 14
Terapirekommendationer Halland som bokmärke i din mobil.....	sid 15
Information från avdelningen för Läkemedels- och journaltjänster: Stopp av tidigare uttag vid receptförnyelse är inte längre möjligt i NCS.....	sid 17
Informationen i Pascal och NCS stämmer inte alltid överens.....	sid 18

Ansvarig utgivare: Tamara Adem, ordförande
Läkemedelskommittén Halland

Redaktör och layout: Charlotta Eriksson,
informationsapotekare

Bild framsida (Träslöv): Charlotta Eriksson,
bild sid 7 (Allium): Katarina Möller Fornander,
bild sid 15: Sara Lindholm

Redaktionskommitté: Läkemedelskommittén
Hallands arbetsutskott

Adress: Region Halland - Läkemedelskommittén
Halland, Box 517, 30180 Halmstad

E-post:

lakemedelskommitten@regionhalland.se

Hemsida:

[vardgivare.regionhalland.se/behandlingsstod/
lakemedel/lakemedelskommitten/](http://vardgivare.regionhalland.se/behandlingsstod/lakemedel/lakemedelskommitten/)

Utgivningsdatum: 2022-06-01

Läkemedelskommitténs utbildningar för läkare hösten 2022

Under hösten 2022 hålls Läkemedelskommitténs seminarier fysiskt, som före pandemin.

Seminarium 3

Tema Psykiatri - anmälningsslänkar skickas ut under sommaren.

Fredag 9 september	13.30-16.30	Samlingssalen HSV, Varberg
Tisdag 20 september	13.00-16.00	Hotell Gottskär, Kungsbacka
Fredag 23 september	13.30-16.30	Fullriggaren HSH, Halmstad

Seminarium 4

Save the date! Mer information om tema kommer inom kort.

Fredag 14 oktober	13.30-16.30	Fullriggaren HSH, Halmstad
Tisdag 18 oktober	13.00-16.00	Hotell Gottskär, Kungsbacka
Fredag 21 oktober	13.30-16.30	Samlingssalen HSV, Varberg

Anmälan sker i Kompetensportalen. Lunch kommer att serveras i anslutning till föreläsningssalen, med start en timme före första föreläsningens början. **På förekommen anledning vill vi påminna om att du måste anmäla om du vill ha lunch i samband med din anmälan till utbildningstillfället**, annars beställs ingen lunch till dig och någon annan riskerar att bli utan. Uppge samtidigt eventuella kostpreferenser eller allergier.

Sen anmälan, efter att anmälan via Kompetensportalen har stängts, kan ske till lakemedelskommitten@regionhalland.se senast klockan 10.00 samma dag som seminariet hålls. **Vid sen anmälan kan du inte få lunch eller fika** på grund av att beställningen redan har lagts

Nästa nummer av Terapinytt

Nästa nummer av Terapinytt kommer att skickas ut i slutet av oktober.

Har du uppslag till någon artikel eller något annat du vill bidra med så kontakta oss gärna:

lakemedelskommitten@regionhalland.se. Deadline för bidrag till nästa nummer är 6 oktober 2022.

Från och med Terapinytt nummer 2 2020 är Terapinytt enbart tillgänglig i digital form via mailutskick samt via [Läkemedelskommitténs hemsida](#). Om du eller någon av dina kollegor inte får Terapinytt i er mail, så meddela oss.

Begränsa receptens giltighetstid: sätt sista datum för första uttag

Charlotta Eriksson | Informationsapotekare Läkemedelskommittén Halland

Du vet väl om att det finns en funktion i NCS där du kan begränsa receptets giltighetstid genom att sätta ett datum för när första uttaget på ett recept måste göras? Detta kan vara särskilt lämpligt att göra när du förskriver antibiotika.

Ett recept är i vanliga fall giltigt ett år från att det skrivs ut. Detta kan vara ett problem exempelvis vid förskrivning av antibiotika. Om patienten inte hämtar ut antibiotikan vid utskrivningstillfället ligger receptet kvar bland patientens övriga recept som kan hämtas ut på apotek. Om patienten vid ett senare tillfälle tror sig ha en infektion i kroppen kanske patienten hämtar ut den antibiotika som förskrivits vid ett tidigare tillfälle. Detta kan bidra till en icke-rationell, onödig antibiotikaanvändning eftersom patienten kanske använder antibiotikan på en annan indikation än den avsedda, får fel dosering och styrka för indikationen eller får fel behandlingstid. Lösningen för att antibiotikarecept ska försvinna från patientens receptlista på apoteket är att begränsa receptets giltighetstid.

Hur begränsas receptets giltighetstid?

För att begränsa receptets giltighetstid använd funktionen Första uttag före i NCS Läkemedelsmodul (bild 1). Om patienten inte har gjort första uttaget på receptet före angivet datum upphör receptet att gälla. Receptet försvinner automatiskt ur receptregistret på apoteken och kan därmed inte expedieras.

Den begränsade giltighetstiden på receptet fungerar enbart om patienten inte har hämtat ut första uttaget på receptet före detta datum. Om flera uttag har förskrivits på receptet så är receptet fortfarande giltigt om patienten har hämtat ut första uttaget innan det angivna datumet.

The screenshot shows the NCS Läkemedelsmodul interface for a new prescription. The 'Första uttag före' field is highlighted with a red box. The interface includes fields for medication name (Käveperin), form (Filmtabletter), strength (800 mg), and packaging (30 tablets). The 'Behandlingsstart' (220524), 'Insätt' (220524), and 'Första uttag före' (220603) fields are highlighted in red. The 'Behandlingstid' is set to 5 days, and the 'Behandlingsslut' is 220529. The 'Behandlingsändamål' is 'Mot infektion i mellanörat'. The 'Administration' section shows 'Antal expeditionstillfällen' as 1 and 'Exp. Intervall' as 'Månad'. The 'Pris' is 99,19.

Bild 1. Vid receptförskrivning i NCS Läkemedelsmodul fyller du i datum i fältet Första uttag före för att begränsa giltighetstiden på ett recept.

Funktionen att begränsa receptets giltighetstid med ett sista datum för första receptuttag kan användas på alla recept. Den kan dock vara särskilt lämplig vid förskrivning av antibiotika samt vid förskrivning av smärtstillande läkemedel i samband med operation.

Varför försvinner inte receptet hos apoteket om jag skriver in behandlingstid?

Behandlingsslut och behandlingstid känns bara av i journalsystemet (NCS), och information om behandlingsslut skickas inte över till Apoteket. När datumet för behandlingsslut har passerat blir ordinationen i NCS Läkemedelsmodul "historisk", men receptet på apoteket försvinner inte.

Varför begränsas inte receptets giltighetstid automatiskt i receptfavoriter?

Eftersom det inte går att förutse vilket datum en receptfavorit kommer att användas går det inte heller att ange ett sista datum för första uttag. En funktion som kopplar behandlingstid till begränsad giltighetstid saknas i nuläget i NCS Läkemedelsmodul. Använder du en receptfavorit måste du alltså aktivt fylla i begränsning av receptets giltighetstid.

Länkar

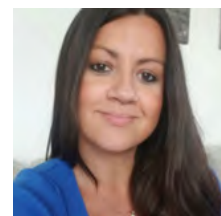
VAS-hjälpen [Skriva nytt recept – Läkemedelslista – NCS](#)

VAS-hjälpen [Recept: vilken information går över till apoteket? – Läkemedelslista NCS](#)

För mer information om rekommenderade behandlingar vid infektionssjukdomar, se [Terapirekommendation Halland, kapitel Infektionssjukdomar](#)

Ny på jobbet

Läkemedelskommittén har fått en förstärkning i form av en till informationsfarmaceut på 50 %, **Dejana Sekulic Mihajlovic**. Nedan följer en kort presentation av Dejana:

Sedan mitten på maj är jag ny informationsreceptarie för Läkemedelskommittén Halland. Jag har tidigare arbetat på Läkemedelsenheten och kommer senast från en tjänst som vaccinsamordnare för vaccinationer mot covid-19 inom Närsjukvården. Utöver min roll som informationsreceptarie kommer jag även att arbeta som läkemedelsstrateg.

Det känns spännande och roligt att få vara del av Läkemedelskommittén och jag ser fram emot att utvecklas i detta arbete.

Vi hälsar Dejana välkommen till oss och hoppas att ni läsare möter henne på Läkemedelskommitténs uppdrag framöver!

Läkemedelskommittén Halland tackar av ledamöter som går i pension

Vid Läkemedelskommitténs möte i maj tackades två av ledamöterna av inför deras stundande pension: Berne Eriksson och Annika Teleman. Läkemedelskommittén Halland önskar dem all lycka i framtiden!

Berne är specialist i internmedicin och har disputerat inom lungmedicin. Utöver att vara ledamot i Läkemedelskommittén har Berne även varit medlem i Terapigrupp Allergi, Astma och KOL. Många känner kanske igen Berne som regional studierektor för läkare genom FoU Halland eller som tidigare läkarchef på Medicinkliniken.

Enligt Berne har Läkemedelskommittén ett viktigt uppdrag i Halland och han känner att det har varit jätteroligt att få ha varit en del av både Läkemedelskommittén och terapigrupsarbetet under åren.

Annika är specialist i reumatologi och bland annat arbetat på Spenshult och Capio Movement Reumatologi. Utifrån Annikas specialistkompetens så har hon varit en självklar medlem i Terapigrupp Led-Reuma, och hon varit med i Läkemedelskommittén Halland i flera omgångar. Enligt Annika har det varit allmänbildande att vara ledamot i Läkemedelskommittén och det har varit ett bra sätt att knyta nya kontakter. Även arbetet med terapigrupperna har varit väldigt roligt, och Annika ser att arbetet har varit viktigt och värdefullt.

Annika och Berne tackas av vid Läkemedelskommitténs möte maj 2022 (foto: Sara Lindholm)

Nyheter i korthet

Charlotta Eriksson | Informationsapotekare Läkemedelskommittén Halland

Nya och uppdaterade behandlingsriktlinjer från Läkemedelsverket

Menopausal hormonbehandling

Läkemedelsverket publicerade den 11 april 2022 en revidering av behandlingsrekommendationen Läkemedel vid klimakteriesymtom, menopausal hormonbehandling (MHT).

För själva rekommendationen, bakgrundsinformation och övrig information se Läkemedelsverkets behandlingsrekommendation [Läkemedel vid klimakteriesymtom, menopausal hormonbehandling \(MHT\)](#).

För halländska rekommendationer kring behandling, se [kapitel Gynekologi, Menopausal hormonbehandling \(MHT\)](#) i Terapirekommendationer Halland. Kapitlet utgår från Svensk förening för obstetrik och geriatriks (SFOG:s) riktlinjer, senast uppdaterade januari 2021.

Sömnstörningar hos barn och ungdomar

Behandlingsrekommendationen [Behandling av sömnstörningar hos barn och ungdomar](#) har uppdaterats i april 2022 i avsnitt som berör melatonin respektive alimemazin på grund av uppdaterad kunskap och förändringar gällande godkänd indikation/subventionsbegränsning.

Bristsituation prometazin

Det råder för närvarande en längre restsituation för tablett Lergigan 25 mg som beräknas pågå till mitten av januari 2023. Även generikaalternativet Prometazin Actavis 25 mg har drabbats av en bristsituation eftersom företaget har svårt att möta upp den ökade efterfrågan som beräknas pågå fram till mitten av juli i år.

För information om behandlingsalternativ vid en bristsituation, se [Bristsituation tablett prometazin 25 mg](#) på Vårdgivarwebben.

Tridepos åter i lager

Kombinationsläkemedlet Tridepos finns åter i lager på apoteken efter en lång restsituation. Tridepos används för behandling vid osteoporos och är en kombinationsförpackning som består av alendronat 70 mg en dag i veckan samt kalcium/D-vitamin 500 mg/800 IE övriga dagar.

Läkemedelsföretaget som tillhandahåller Tridepos meddelar att förpackningen har blivit mer miljövänlig och i samband med det har läkemedlet fått ett nytt varunummer, vilket medför att recept på Tridepos behöver justeras vid receptförnyelse.

Långvarig restsituation vankomycin

Vancocin kapsel 125 mg har drabbats av en långvarig restsituation. Tillgängligheten för generikaläkemedlet Vancomycin Strides under restsituationen är oklar. Om ni blir kontaktade av ett apotek på grund av att vankomycin inte finns tillgängligt, rådgör med infektionsläkare om alternativ behandling.

Vankomycin rekommenderas vid behandling av *clostridioides difficile* (tidigare *clostridium difficile*)-infektion:

- Vuxna patienter med medelsvåra besvär
- Vuxna patienter med utebliven bättring trots fem dagar behandling med metronidazol vid milda besvär

Vid terapisvikt, recidiv eller svår infektion, samråd med infektionsläkare.

För mer information, se [kapitel Infektionssjukdomar, Tarmsjukdomar](#) i Terapirekommendationer Halland.

Barn med *clostridioides difficile*-infektion rekommenderas enligt kapitel Infektionssjukdomar behandling med metronidazol. För svårare infektioner, kontakta barnläkare.

Metoklopramid tablett tillbaka

I de senaste två numren av Terapinytt har vi rapporterat om en längre restsituation för tablett metoklopramid 10 mg (Primperan, Metoclopramide Accord, Metoclopramide Orion). Under restperioden har det funnits möjlighet att förskriva licensläkemedel metoklopramid mot en generell licens.

Nu finns Metoclopramide Accord och Metoclopramide Orion åter i lager på apotek i begränsad omfattning, och bör åter förskrivas istället för licensläkemedelsalternativ. Tablett Primperan 10 mg är däremot fortsatt restnoterad, men är direkt utbytbar med de två generikapreparaten och byts efter patientens medgivande som vid övriga generikautbyten.

Fenantoin RPH försvinner

Läkemedelskommittén Halland har precis fått information om att tablett Fenantoin RPH (fentyoin 100 mg kommer att försvinna från den svenska marknaden efter sommaren.

Fenantoin RPH har indikationen generaliserade toniska kloniska epileptiska anfall (grand mal och partiella epileptiska anfall). Som de flesta läkemedel vid epilepsi är Fenantoin RPH inte direkt utbytbar mot övriga läkemedel innehållande fentyoin.

Berörda vårdenheter kommer inom kort att kontaktas av Läkemedelskommittén med mer information via mail till verksamhetschef.

Du vet väl om att Läkemedelskommitténs nyheter om bland annat restsituationer och avregistrerade läkemedel finns tillgängliga via Region Hallands vårdgivarwebb?

Gå in i nyhetsarkivet (<https://vardgivare.regionhalland.se/nyheter/>) och tryck på restnoterade läkemedel så dyker alla relaterade nyheter upp.

Sekundärprevention och utredning av ischemisk hjärtsjukdom

Referat av **Sara Lindholm** | Informationsläkare Läkemedelskommittén Halland, specialist i allmänmedicin

Referat från Läkemedelskommitténs seminarier (mars 2022). Vid seminarier presenterades nya riktlinjer för sekundärprevention av ischemisk hjärtsjukdom samt utredning av stabil ischemisk hjärtsjukdom av medarbetare på hjärtmottagningarna vid Hallands sjukhus.

Utredning av stabil ischemisk hjärtsjukdom

En stor förändring vad gäller utredning av stabil ischemisk hjärtsjukdom är att arbetsprov nu ersätts av andra undersökningsmetoder i allt större utsträckning. Vid remiss ska frågeställning därför vara utredning av ischemisk hjärtsjukdom och inte arbetsprov. Remissen bör innehålla tydlig anamnes för de besvär som föranleder misstanke om ischemisk hjärtsjukdom och riskfaktorer för sådan. Effekt av vila eller eventuell nitroglycerin-behandling vid behov ska också anges.

På hjärtmottagningen görs vid utredning först ett UKG och kardiolog gör bedömning av sannolikhet för ischemisk hjärtsjukdom utifrån anamnes, riskfaktorer och effekt av vila eller nitroglycerin. Utifrån det går patienten vidare till undersökning med CT kranskärl, myokardscintigrafi eller stressekardiografi. Är det mycket hög misstanke om ischemisk hjärtsjukdom kan patienten planeras för kranskarlröntgen direkt. I vissa fall kan arbetsprov ändå väljas som utredningsmetod, framför allt av kapacitetsskäl.

Sekundärprevention av ischemisk hjärtsjukdom

Med anledning av nya nationella riktlinjer samt ett långvarigt arbete på hjärtmottagningarna i Halland finns nya rekommendationer för sekundärprevention av ischemisk hjärtsjukdom. Kranskärlsmottagningarna vid Hallands sjukhus ansvarar för uppföljning och behandling inklusive ställningstagande till läkemedelsjustering i 12 månader efter hjärtinfarkt. Forskning visar att ju fler riskfaktorer som förbättras desto bättre blir prognosen. Därför är det viktigt att behandla de påverkansbara riskfaktorerna utifrån patientens förutsättningar och fortsätta med det över tid.

Målet för LDL är nu att komma under 1,4 mmol/L vid sekundärprevention. Kombination av blodfettssänkande läkemedel behövs ofta. Statiner är förstahandsval och högsta tolerabla dos eftersträvas. Vid SAMS (statinassocierade muskelsymtom) finns rekommendation att pröva annan statin då de kan tolereras olika bra av olika individer. Rosuvastatin är dock kontraindicerat vid GFR <30 och dosen 40 mg kontraindicerad vid GFR <60. Anledningen till detta är att en viss del av preparatet elimineras oförändrat via njurarna och därmed kan ackumuleras vid njursvikt, vid höga serumkoncentrationer ökar risken för allvarliga biverkningar såsom rabdomyolys.

För de nya läkemedlen av typen PCSK9-hämmare är det ordnade införandet avslutat. Det innebär att behandlingen fortfarande initieras inom specialiserad vård med hänsyn till subventionsbegränsningar men att behandlingen kan tas över i närsjukvården när patienten remitteras ut. PCSK9-hämmare administreras som subkutana injektioner med några veckors intervall, oftast av patienten själv. Preparaten förefaller tolereras väl och de biverkningar som noterats i kliniskt bruk är framför allt övergående lokala reaktioner vid insticksstället.

Till förskrivande sjuksköterskor/ distriktssköterskor

Under några månader har jag fått pausa min tjänst som informationssköterska för att klara uppdraget med pandemivaccinationerna. Då jag nu är tillbaka på min tjänst för Läkemedelskommittén vill jag påminna er om vad jag gör och hur ni når mig.

Mitt uppdrag är att bevaka sjuksköterskors förskrivningsrätt och informera om nyheter gällande dessa läkemedel. Jag sätter ihop föreläsningar med ämnen som är aktuella och helt eller delvis knutna till vad sjuksköterskor får förskriva. Dessa föreläsningar och informationsturnéer anordnas oftast ihop med vår informationsapotekare. En annan del av mitt uppdrag är att hjälpa till att sprida information som är viktig för oss i vardagen t.ex. här i Terapinytt.

Den 11 maj arrangerade Läkemedelskommittén ett webinarie riktat till sjuksköterskor med kort information om nyheter i förskrivningen, nyheter i Terapirekommendationerna 2022 samt en föreläsning om [Äldre och Läkemedel](#). Föreläsare var apotekare Emelie Olsson, Läkemedelsenheten Varbergs sjukhus.

Nedanstående var en del av innehållet:

- Äldrefarmakologi - Vad händer i den äldres kropp och vilken påverkan kan det få på läkemedelsbehandlingen?
- Mindre lämpliga läkemedel till äldre – Vilka läkemedel ska man undvika/vara extra försiktig med till äldre?
- Läkemedel och fallolyckor – Vilka läkemedel kan öka risken för fall?
- Äldre och sömnbehandling - Vilka läkemedel bör man undvika och vad är rekommenderat?
- Utsättning av läkemedel - Vad är utsättningssymtom och när ska man tänka på det?
- Dehydrering – Vilka läkemedel bör man tillfälligt utsätta/vara extra observant på när det finns risk för dehydrering?

Vill du se föreläsningen i efterhand? Den är inspelad och finns tillgänglig till och med 2022-10-08. Hör av dig till oss på lakemedelskommittén@regionhalland.se

Har du inte fått inbjudan?

Det alltid är svårt att veta att jag når ut till alla förskrivande sjuksköterskor/distriktssköterskor inom Närsjukvården och kommunen med information och inbjudningar. Hör av dig/er om ni inte brukar få mina mail eller om ni har andra frågor!

katarina.moller-fornander@regionhalland.se eller via lakemedelskommittén@regionhalland.se

Önskar er alla en fin sommar!

Katarina Möller Fornander

Informationssköterska Läkemedelskommittén Halland

Närbild av Allium (Foto: Katarina Möller Fornander)

Minskad förskrivning av beroendeframkallande analgetika

Johan Bergström | Informationsläkare Läkemedelskommittén Halland, Specialist i allmänmedicin

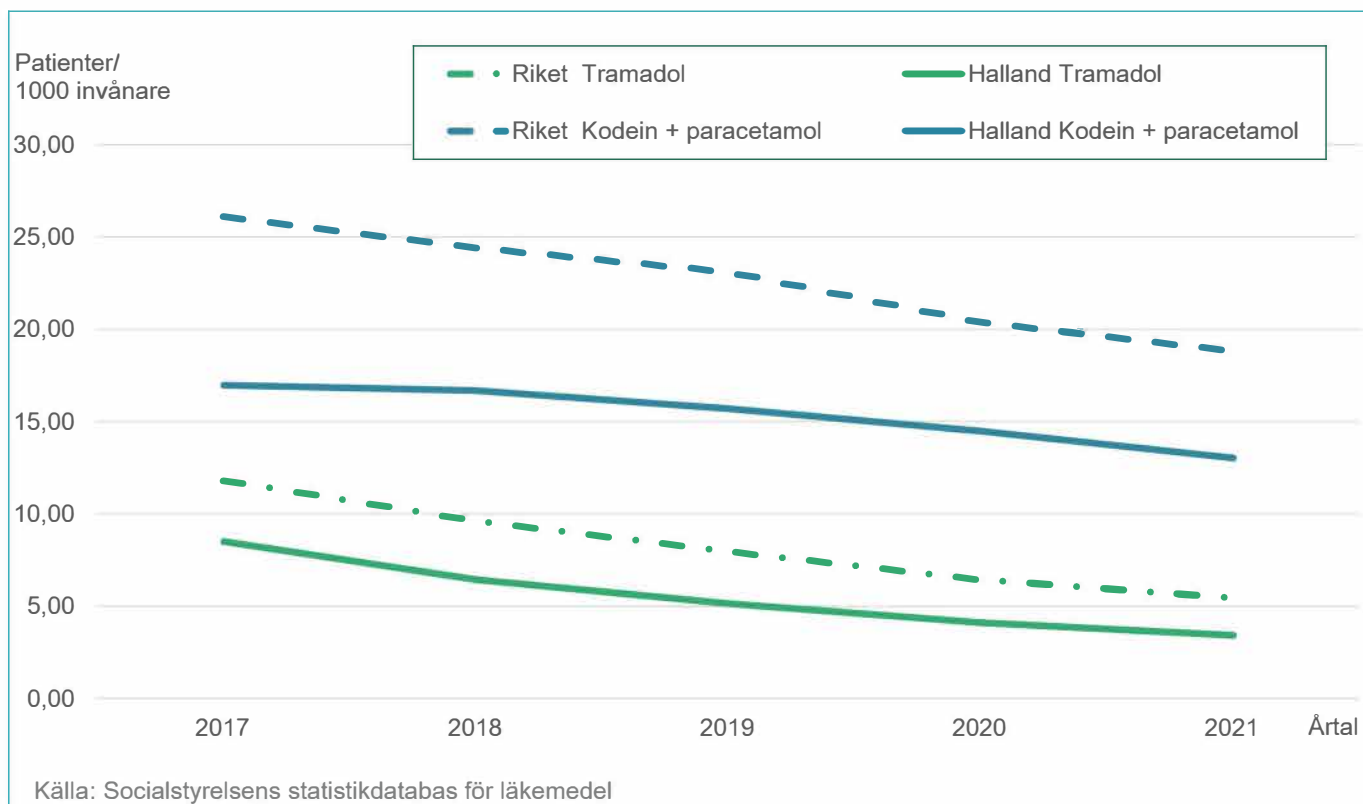
Vid uppföljning och återkoppling av förskrivning inom primärvården i Region Halland* ser vi att förskrivningen av svaga opioider (tramadol och kodein) fortsätter att minska, en utveckling som följer samma mönster som resten av riket (diagram på nästa sida). Detta är glädjande eftersom svaga opioider inte rekommenderas av Läkemedelskommittén Halland. Du kan läsa mer om varför i kapitel Smärta i Terapirekommendationer Halland. Även den halländska förskrivningen av fentanylplåster fortsätter att minska. I Terapirekommendationer Halland rekommenderas fentanylplåster enbart vid palliativ vård eller stabil cancerrelaterad smärta när patienten har svårt att ta tabletter.

Minskningarna som beskrivs ovan har inte lett till ökad förskrivning av starka opioider, t ex oxikodon, men däremot ses en tydlig ökning av gabapentin. Det senare är positivt eftersom det kan tala för att fler patienter nu får en mer riktad behandling mot neuropatisk smärta.

*Vårdenheter inom Vårdval Halland tar emot besök från Läkemedelskommitténs informationsläkare två gånger per år. Under dessa besök diskuteras bland annat förskrivningsmönster. Det kan vara stora skillnader mellan olika vårdenheter. De senaste åren har ett stort fokus legat på beroendeframkallande läkemedel och att förskrivningen följer rekommendationerna i Terapirekommendationer Halland.

Minskning i förskrivning av beroendeframkallande analgetika i Vårdval Halland jämfört med föregående år (DDD, medelvärde 12 månader maj-april)	
Läkemedelssubstans	Procentuell förändring (jämfört med föregående 12-månadersperiod)
Svaga opioider	
Tramadol	-15 %
Kodein/paracetamol (ex. Citodon, Panocod)	-10 %
Kodein/ASA (Treo Comp)	-8 %
Starka opioider	
Fentanyl	-10%
Oxikodon (lång- och kortverkande)	-2 %
Tapentadol (Palexia)	-1 %

Förskrivning av beroendeframkallande svaga opioider 2017–2021 nationellt respektive i Halland (antal patienter/1000 invånare)

Efterlysning:

Läkemedelskommittén Halland söker distriktsläkare till terapigrupper

I november månad ses Läkemedelskommitténs terapigrupper för att uppdatera sina kapitel i Terapirekommendationer Halland.

Är du specialist i allmänmedicin, eller på ditt sista år av en ST i allmänmedicin?
Då kan det vara dig vi söker!

Följande grupper vill ha förstärkning av distriktsläkare:

- **Terapigrupp Diabetes/endokrinologi** söker en distriktsläkare verksam i norra halvan av Halland.
- **Terapigrupp Hjärta/kärl** söker en distriktsläkare verksam i södra halvan av Halland.
- **Terapigrupp Led-Reuma** söker en till distriktsläkare, gärna verksam i södra halvan av Halland och gärna från verksamhet i offentlig regi.
- **Terapigrupp Mage/Tarm** söker en till distriktsläkare, gärna från verksamhet i privat regi.
- **Terapigrupp Neurologi** vill gärna ha en till distriktsläkare, gärna från verksamhet i privat regi.
- **Terapigrupp Ögon** söker två distriktsläkare, en från norra halvan och en från södra halvan av Halland.

Det är faktiskt en fördel om du som distriktsläkare inte har specialkunskaper inom det område som terapigruppen bevakar, eftersom Terapirekommendationer Halland är ett kunskapsstöd som ska vara relevant, rimligt och användbart för alla primärvårdsläkare. Att vara med i terapigrupp kommer däremot att göra dig mer kunnig inom ett område – så det är ett utmärkt sätt att förbättra dina kunskaper inom ett område som du tycker är svårt!

Intresserad, eller det minsta nyfiken? Maila Läkemedelskommitténs ordförande Tamara Adem (tamara.adem@regionhalland.se) för mer information!

I Terapirekommendationer Halland hittar du en [förteckning över våra terapigrupper](#). Vi vill gärna ha två (ibland tre) distriktsläkare i varje terapigrupp, och helst vill vi att terapigrupsmedlemmarna arbetar i olika delar av Halland och att fördelningen är jämn mellan verksamhet i privat och offentlig regi.

Terapirekommendationer Halland som bokmärke i din mobil

Du känner väl till att du kan lägga till Terapirekommendationer Halland som ett bokmärke i din mobil? Om du oftast använder Terapirekommendationer Halland i din mobil kan du lägga ett bokmärke till på hemskärmen, där du slipper att öppna webbläsaren och söka upp adressen eller bläddra bland dina Favoritsidor. Observera att Terapirekommendationer Halland inte blir tillgängligt i offline-läge.

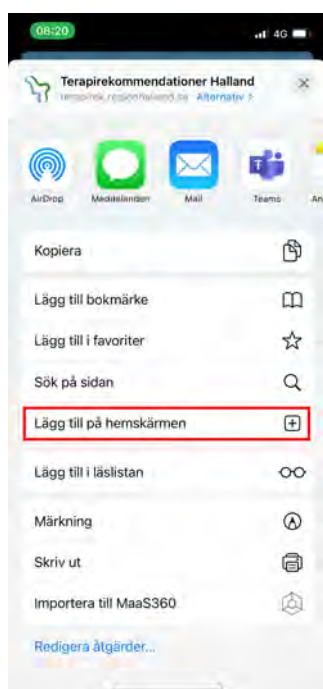
Efter förfrågan publicerar Läkemedelskommittén Halland en uppdaterad guide för hur du lägger till Terapirekommendationer Halland på hemskärmen i mobilen, med tillhörande bilder, för iPhone respektive Android-telefoner.

Lägga till bokmärke för Terapirekommendationer Halland på Iphone

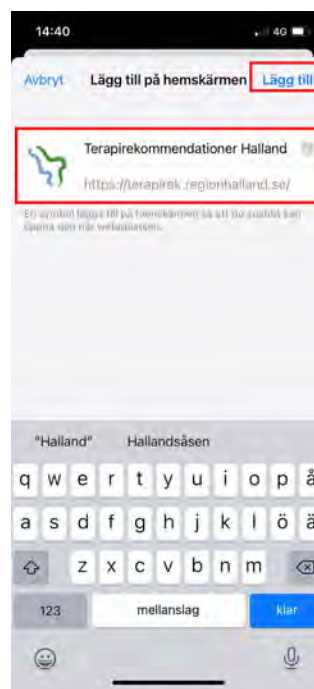
1. Gå in på <https://terapirek.regionhalland.se/> i Safari.
2. Tryck på Dela-symbolen i mitten av verktygsfältet som du hittar längst ned i Safari (bild 1).
3. En bit ned bland alternativen finns "Lägg till på hemskärmen" (bild 2).
4. När alternativet "Lägg till på hemskärmen" kommer upp är det förvalda namnet på bokmärket "Region Halland". Om du vill ha ett annat namn kan du ändra det här (bild 3). Observera att "Terapirekommendationer Halland" kan bli för långt, så hela namnet syns inte på hemskärmen.
5. Välj "Lägg till" uppe i högra hörnet (bild 3).
6. Bokmärket hamnar på hemskärmen som direktlänk till Terapirekommendationer Hallands förstasida (bild 4). Precis som för övriga appar/bokmärken på din hemskärm kan du flytta ikonen till platsen som du vill ha den.

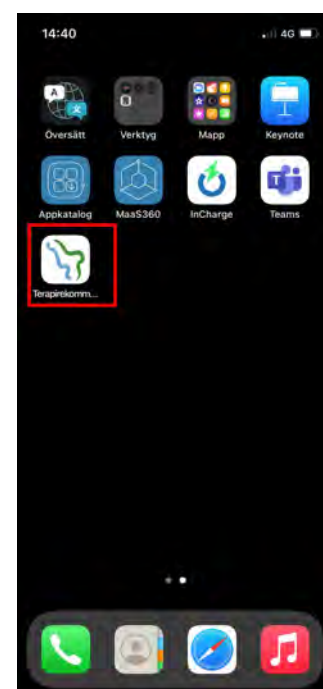
Bild 1. Tryck på Dela-symbolen i menyraden

Bild 2. Välj alternativet Lägg till på hemskärmen

Bild 3. Möjlighet att ändra namn på bokmärket. Tryck Lägg till

Bild 4. Bokmärke tillagt på hemskärmen

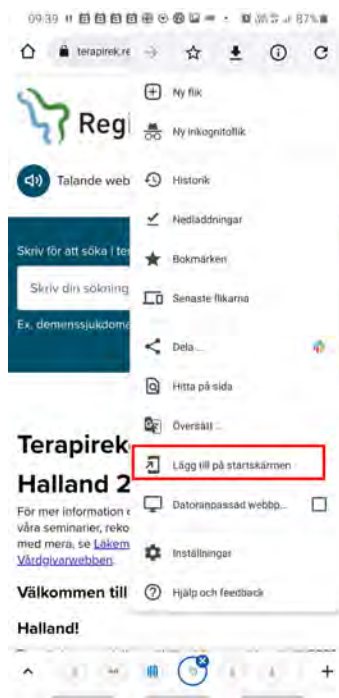

Lägga till bokmärke för Terapirekommendationer Halland på Androidtelefon

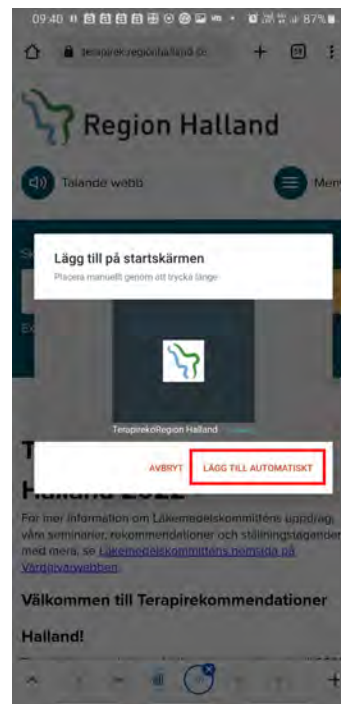
1. Gå in på <https://terapirek.regionhalland.se/> i telefonens webbläsare.
2. Tryck på menysymbolen (bild 5; tre prickar) till höger om adressfältet eller längst ned till höger i webbläsaren (beroende på vilken Androidtelefon du använder).
3. Välj alternativet "Lägg till på startskärmen" en bit ned i menyfliken (bild 6).
4. Välj "Lägg till automatiskt" (bild 7).
5. Bokmärket hamnar på hemskärmen som direktlänk till Terapirekommendationer Hallands förstasida (bild 8).
Precis som för övriga appar/bokmärken på din hemskärm kan du flytta ikonen till platsen som du vill ha den.

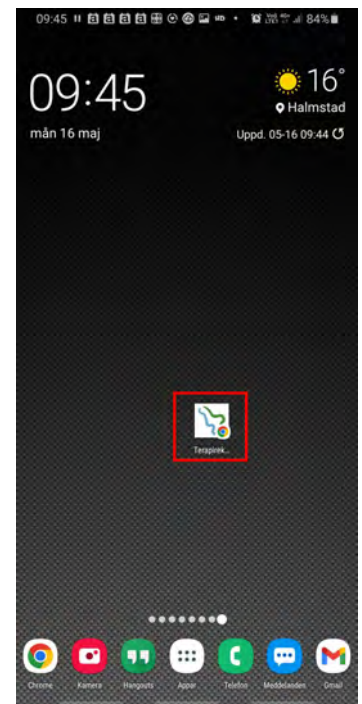
Bild 5. Menysymbol

Bild 6. Välj menyalternativ
Lägg till på startskärmen

Bild 7. Välj Lägg till automatiskt

Bild 8. Bokmärke tillagt på
hemskärmen

Stopp av tidigare uttag vid receptförnyelse är inte längre möjligt i NCS Läkemedelsmodul

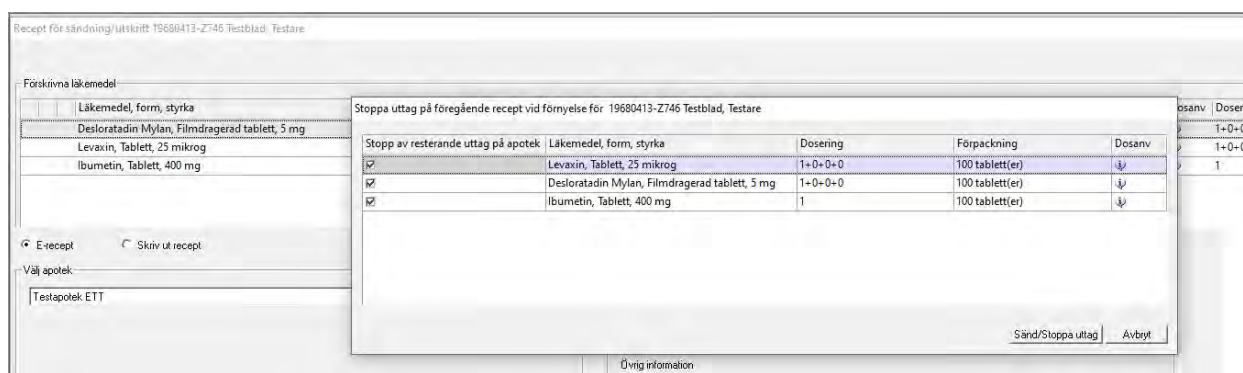
Elin Larnemo | Objektledare Läkemedels- och journaltjänster, leg.sjuksköterska

I samband med uppdateringen av NCS Läkemedelsmodul den 16 mars infördes en funktion där förskrivare vid receptförnyelse automatiskt fick frågan om kvarvarande uttag på tidigare recept skulle stoppas på apotek (vilket beskrevs i Terapinytt nr 1 2022). Funktionen har dock visat sig skapa problem med att systemet har hängt sig och kraschat vid sändning av recept samt verkställande för utskrivning.

Förskrivare har anmält problem vid förnyelse av recept från Läkemedelslistan i form av att systemet har låst sig och felmeddelande har visats alternativt att fönstret har blivit helt grått. I vissa fall har även liknande problem uppstått vid verkställande av utskrivningar från slutenvård när receptförnyelse varit aktuellt.

Läkemedels- och journaltjänster har tillsammans med leverantören av NCS felsökt varför dessa problem har kunnat uppstå. Det utredningen har kommit fram till är att problemen troligt härrör från den nya funktionaliteten att automatiskt kunna få indikation om att det finns kvarvarande uttag på tidigare förskrivet recept och att dessa kan stoppas i samband med förnyelse. Därför, utifrån leverantörens rekommendation, har **den nya funktionaliteten att stoppa tidigare uttag vid förnyelse stängts av i NCS Läkemedelsmodul** i väntan på rättning av problemet.

Vid frågor, kontakta Läkemedelssupporten:
010-47 61 900

Figur 1. Funktionen för att kunna stoppa tidigare uttag har orsakat problem i NCS Läkemedelsmodul och har därför behövt avaktiveras i väntan på rättning av problemet.

Pascal och NCS stämmer inte alltid överens

Linda Nordlöf | Objektspecialist Läkemedels- och journaltjänster, leg.receptarie

Elin Larnemo | Objektledare Läkemedels- och journaltjänster, leg.sjuksköterska

Sedan införandet av Nationell läkemedelslista (NLL) kan det vid vissa tillfällen hända att uppgifterna i NCS Läkemedelslista och Pascal inte ser ut att stämma för dospatienter med en aktiv koppling mellan de båda systemen. Därför är det mycket viktigt att alltid använda Pascal för att se patientens aktuella läkemedel!

Observera att det alltid är Pascal som är huvudkällan för ordination av läkemedel till dospatienter. Koppling mellan Pascal och NCS Läkemedelsmodul används för att underlätta vid ex. inskrivning till slutenvården, men kontroll måste alltid ske mot Pascal.

1. NCS Läkemedelslista kan visa inaktuella förskrivningar

Orsak

I NLL ligger recept på helförpackningar (eller recept utskrivna innan patienten blev dospatient) kvar som aktuella under hela giltighetstiden, trots att receptet är slutexpedierat för mer än 90 dagar sedan. Pascal har däremot en annan lösning som gör att dessa recept i stället visas som historiska efter 90 dagar och då inte längre ligger kvar under aktuella läkemedel.

Vid dosreplikering (automatisk nedkopiering av information till NCS Läkemedelslista för dospatienter) hämtas uppgifterna inte från Pascal utan direkt från NLL. Detta innebär att icke aktuella recept i Pascal fortfarande kan visas som gällande i NCS.

Åtgärd

När NCS Läkemedelsmodul behöver användas, t ex i samband med inskrivning till slutenvård:

- Kontrollera alltid i Pascal vilka läkemedel som är aktuella och jämför med NCS läkemedelslista.
- De rader/läkemedel som ska tas bort är endast möjliga att avsluta som aktiva i NLL via E-hälsomyndighetens webingång [Förskrivningskollen](#).
- I Förskrivningskollen, klicka på de tre prickarna längst till höger på aktuell rad och välj Avsluta förskrivning (Figur 1).
- Öppna patienten på nytt i NCS Läkemedelslista. En ny dosreplikering utförs och avslutad förskrivning försvinner från läkemedelslistan.

Figur 1. I Förskrivningskollen tar du bort icke aktuella recept som fortfarande visas i NCS genom att välja "avsluta förskrivning".

Förändrad receptstatus

Avdelningen för Läkemedels- och journaltjänster har sedan tidigare informerat om att en förändring i receptstatus från E-hälsomyndigheten har medfört problem: [Förändrad receptstatus får påverkan i Pascal och NCS](#) (2021-05-21).

Det innebär att de helförpackningsrecept där giltighetstiden på receptet har passerat och ett uttag på receptet gjorts mindre än 3 månader tidigare, inte längre visas som aktuellt recept varken i NCS eller i Pascal.

En informerande text har tidigare lagts till i både NCS Läkemedelsmodul (Figur 2) och Pascal (Figur 3) gällande detta.

Figur 2. Har patienten dosdispensering så syns följande förklarande text i NCS Läkemedelslista gällande historiska recept.

Läkemedel	Dosering	Utsättnings/makulering	Slutdatum
Sertralín Hexal	50 mg	Filmövragerad tablett	2020-09-28
<p>⚠ Patienten har historiska recept vars senaste uttag var för mindre än 3 månader sedan vilket kan innebära att patienten fortfarande tar läkemedlet. De recepten är randiga nedan och ingår inte i beslutsstöden. För bakgrund se mer under information.</p>			
Kävepenín	600 mg	Filmövragerad tablett	2021-03-12

Figur 3. Förklarande text som visas i Pascal för gällande historiska recept.

2. Ordinationsförändringar syns ej i grafvyn i NCS

Orsak

När en ordinationsändring görs i Pascal vet inte NCS Läkemedelslista från vilket klockslag ändringen ska börja gälla. Av den anledningen presenteras både aktuell och inaktuell dos efter varandra i samma kolumn innevarande dag. Detta kan innebära att hela informationen inte får plats att visas i klartext då texten blir för lång.

Alternativ

- Innevarande dag, ställ muspekaren på aktuell rad i grafvyns doseringskolumn så visas båda doseringarna, alternativt titta i listvyn (Figur 4).
- Efterföljande dag visas endast aktuell dosering grafvyn.

Grafvy

Furix Tablett, 500 mg	vb	0,5 st tablett till frukost, 0,5 st tablett till lunch. Obs Ersätter Tore	DosRecept	
--------------------------	----	---	-----------	--

0,5 st tablett till frukost, 0,5 st tablett till lunch. Obs Ersätter Tore! DM VIKTEN GÅR UPP TILL 91 KG, TA 1/4 TABLETT (125 MG) EXTRA I 3 DAGAR.. Mot hjärtsvikt. (...>220425) 1 st tablett till frukost, 0,5 st tablett till lunch. (...>)

Listvy

Furix, Tablett, 500 mg	vb	1 st tablett till frukost, 0,5 st tablett till lunch.	DosRecept		2022-04-25	--->
Furix, Tablett, 500 mg	vb	0,5 st tablett till frukost, 0,5 st tablett till lunch. Obs Ers...	DosRecept	Utsatt	2021-12-21	2022-04-13 (P)

Figur 4. Hur samma information presenteras i NCS Läkemedelslista på olika sätt: i grafvyn, när muspekaren hålls över doseringskolumnen, samt i listvyn.

Vid frågor eller om problem uppstår i systemen,
kontakta Läkemedelssupporten:
010-47 61 900